

LAKIALOITE 123/2001 vp

Laki sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa todetaan tärkeäksi selvittää ja toteuttaa miesten oikeudet ja mahdollisuudet isyyden toteuttamiseen elämän eri vaiheissa. Sosiaali- ja terveysministeriössä onkin selvitelty isäkuukauden toteuttamisvaihtoehtoja. Isyysvapaan käyttömahdollisuuksia ja isyysrahan säännöksiä on joustavoitettu ja väljennetty. Työ- ja perhe-elämään liittyvistä kysymyksistä on neuvoteltu kolmikannassa vuosille 2000—2001 tehdyn tulopoliittisen kokonaisratkaisun pohjalta.

Isät osallistuvat jo aktiivisesti lapsen synnytykseen ja pitävät kiitettävästi sunnityksen yhteydessä isyysvapaata. Vaikka vanhempainvapaata voidaan jo nykyinsäädännön mukaan jakaa isän ja äidin kesken, vain harvat isät jäävät vanhempainlomalle tai hoitovapaalle. Syitä ovat mm. perheen taloudellinen tilanne, perinteiset asenteet ja työelämän vaatimukset.

Perheen hyvinvoinnin, lapsen ja isän välisen suhteen kehittymisen ja miehen oikeuksien kannalta on tärkeää kannustaa isiä jäämään vanhempainvapaalle sitä varten luodun järjestelyn avulla.

Isille pitäisi tarjota oma, isälle omistettu vanhempainvapaakuukausi, jota ei voi siirtää äidille. Tällaisesta "pappamånadista" on saatu kiitettäviä kokemuksia esimerkiksi naapurimaassamme Ruotsissa. Isäkuukausi on innostanut isiä pitämään samalla pidemmän hoitovapaan.

Vanhempainvapaakuukausi tulisi nykyisen vanhempainrahakauden lisäksi ja siitä maksettaisiin vanhempainrahakauden tapaan päivärahaa. Mikäli isä ei käyttäisi oikeuttaan, silloin perhe menettäisi edun, koska etu ei ole siirrettävissä äidille. Lakiehdotus ei lyhennä nykyistä vanhempainrahakautta eikä siten hankaloita niiden perheiden elämää, jotka eivät käyttäisi isäkuukautta.

Isätoimikunnan laskelmien mukaan lakiesityksestä aiheutuisi sairausvakuutusjärjestelmälle lisämenoa vuositasolla arviolta 100—280 miljoonaa markkaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 23 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1210/1996, seuraavasti:

23 §

Vanhempainrahaa suoritetaan äitiysrahakauden päättymisestä lukien lapsen äidille tai isälle, kunnes äitiysrahakauden alkamisesta on kulunut 263 arkipäivää. Tämän lisäksi lapsen isälle maksetaan suorittamansa hoidon ajalta vanhempainrahaa 25 arkipäivältä edellä mainitun 263 arkipäivän jälkeen, mutta ennen kuin lapsi täyttää kolme vuotta. Kun lapsia on syntynyt samalla kertaa useampi kuin yksi, vanhempainrahan suorittamisaikaa pidennetään 60 arkipäivällä kuta-

kin yhtä useampaa lasta kohti. Jos äitiysrahakausi on 1 momentin mukaisesti alkanut aikaisemmin kuin 30 arkipäivää ennen laskettua synnytysaikaa, vanhempainrahan suorittamisaikaa pidennetään niin monella arkipäivällä kuin äitiysrahakausi on alkanut 30 arkipäivää aikaisemmalta ajalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 2001

Tuula Haatainen /sd
Susanna Rahkonen /sd
Tero Rönni /sd
Susanna Huovinen /sd
Rakel Hiltunen /sd
Pia Viitanen /sd
Erkki Kanerva /sd
Lauri Kähkönen /sd
Raimo Mähönen /sd
Reijo Kallio /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Pertti Turtiainen /vas
Matti Kangas /vas
Annika Lapintie /vas
Veijo Puhjo /vas
Kalevi Olin /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pentti Tiusanen /vas
Mikko Immonen /vas
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Kari Rajamäki /sd
Mikko Elo /sd
Jari Vilén /kok
Jukka Vihriälä /kesk
Matti Vähänäkki /sd
Reijo Laitinen /sd
Markku Rossi /kesk
Pirkko Peltomo /sd

Ulla Juurola /sd
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Håkan Nordman /r
Risto Kuisma /rem
Jouni Backman /sd
Irina Krohn /vihr
Tuija Brax /vihr
Merikukka Forsius /vihr
Tanja Karpela /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Markku Laukkanen /kesk
Leena Luhtanen /sd
Säde Tahvanainen /sd
Harry Wallin /sd
Anni Sinnemäki /vihr
Marja-Leena Kemppainen /kd
Margareta Pietikäinen /r
Pehr Löf /r
Jouko Skinnari /sd
Outi Ojala /vas
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Liisa Jaakonsaari /sd
Saara Karhu /sd
Leena Rauhala /kd
Riitta Prusti /sd
Esa Lahtela /sd
Pertti Hemmilä /kok

LA 123/2001 vp — Tuula Haatainen /sd ym.

Lauri Oinonen /kesk
Anne Huotari /vas
Ilkka Taipale /sd
Arto Seppälä /sd
Klaus Hellberg /sd
Tapio Karjalainen /sd

Katja Syvärinen /vas
Matti Huutola /vas
Unto Valpas /vas
Virpa Puisto /sd
Jussi Ranta /sd